

Aanvullend onderzoek naar de Rugstreeppad aan de Poststraat te Stavenisse

Augustus 2023

P23-066/W2324

Auteur: E.W.H. den Dekker

Natuur-Wetenschappelijk Centrum

078-6213921

info@nwcadvies.nl

www.nwcadvies.nl

Aanvullend onderzoek naar de Rugstreeppad aan de Poststraat te Stavenisse

Aanvullend onderzoek naar de Rugstreeppad aan de Poststraat te Stavenisse

Opdrachtgever: Juust B.V.

Uitvoering: Natuur-Wetenschappelijk Centrum

Veldwerk: R. Haan, F. Kuiphof, E. van Keur, C. Huibers – van de Velde, J.L. Balfort & J. Klute

Samenstelling: E.W.H den Dekker

Foto's: NWC

Aanvullend onderzoek naar de Rugstreeppad aan de Poststraat te Stavenisse [Samenst.: den Dekker, E.W.H] [Foto's:NWC]. Met lit. opg., Dordrecht: Strix/ NWC.

Trefw.: Wet natuurbescherming, Rugstreeppad, Poststraat, Stavenisse

P23-066/W2324

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt of verveelvoudigd, door middel van; druk, fotokopie, microfilm of op enige andere wijze, zonder toestemming van de uitgever of de opdrachtgever.

Dordrecht, augustus 2023

Inhoud

1	Inleiding	7
2	Gebiedsbeschrijving	9
3	Wettelijk kader	11
4	Methode	15
5	Resultaten	16
6	Effecten, verplichtingen en aanbevelingen	17

Referenties

Bijlagen:

Bijlage 1: Beschermden soorten Wet Natuurbescherming en Rode Lijst

Samenvatting

Onderstaande tabel geeft de conclusies uit voorliggend rapport weer. Voor de volledigheid en om een verkeerde interpretatie te voorkomen, dient ook hoofdstuk 6 (effecten, verplichtingen en aanbevelingen) gelezen te worden.

Soort(groep)	Effecten beschermde soorten	Verplichtingen
Amfibieën - Rugstreeppad	Geen.	Zorgplicht.

1. Inleiding

Er zijn plannen om aan de Poststraat in Stavenisse zo'n 30 woningen te realiseren. Hiervoor zal het bestemmingsplan gewijzigd worden van de bestemming agrarisch naar een woonbestemming. De geplande werkzaamheden kunnen van invloed zijn op de aanwezige beschermde flora en fauna in het plangebied.

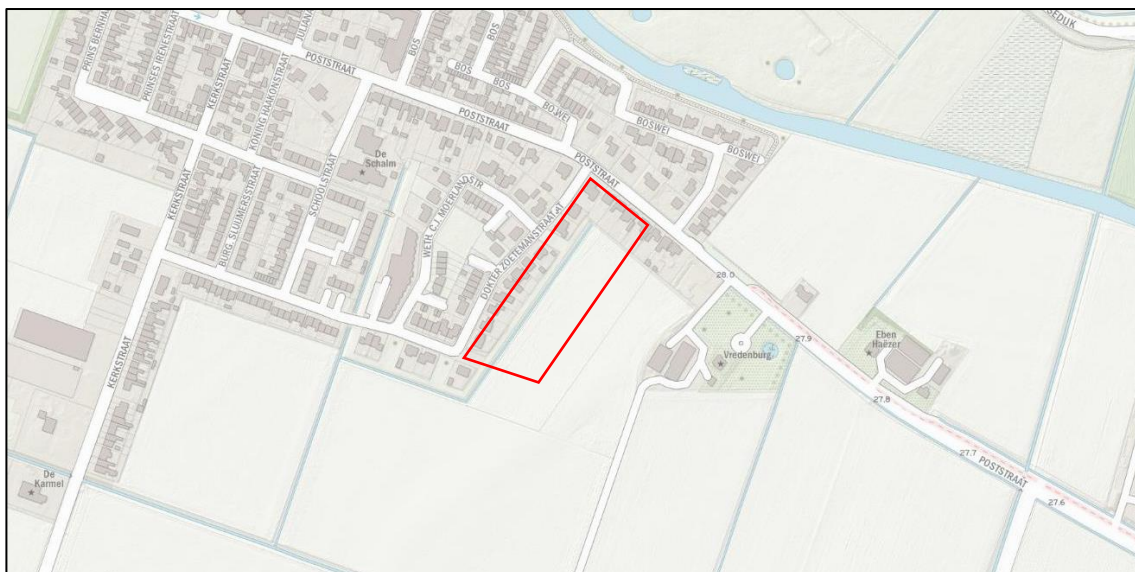
Uit een in juni 2022 door het NWC uitgevoerde quickscan (Lips, 2022), is naar voren gekomen dat er mogelijk beschermde natuurwaarden binnen het plangebied voorkomen. In dit geval was aanvullend onderzoek naar de Rugstreeppad benodigd om vast te stellen of deze soort binnen het plangebied voorkomt en of deze dieren de watergang in het plangebied als voortplantingswater benutten.

Als gevolg van de voorgenomen plannen bestaat de kans dat verblijfplaatsen en/of functionele leefomgeving van deze soorten vernield worden en worden mogelijk individuen van deze soorten verstoord, verwond of gedood, hetgeen tot overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming leidt. Om deze reden is er aanvullend onderzoek uitgevoerd om de aanwezigheid de Rugstreeppad vast te kunnen stellen dan wel uit te kunnen sluiten.

Juust B.V. heeft het Natuur-Wetenschappelijk Centrum (NWC) opdracht gegeven voor het uitvoeren van een bovengenoemd aanvullend onderzoek en voor advisering omtrent de relevante natuurwetgeving.

2. Gebiedsbeschrijving

Het plangebied is gelegen aan de Poststraat in Stavenisse (Provincie Zeeland; figuur 1). Het betreft een agrarisch perceel waarop, op het moment van het veldbezoek van de quickscan aardappelen, worden verbouwd. De bodem in het plangebied bestaat uit kleigrond. Aan de westkant van het plangebied is een sloot aanwezig. Dit betreft een sloot met steile oevers, een laag waterpeil en de sloot was vrijwel volledig begroeid met rietvegetatie.

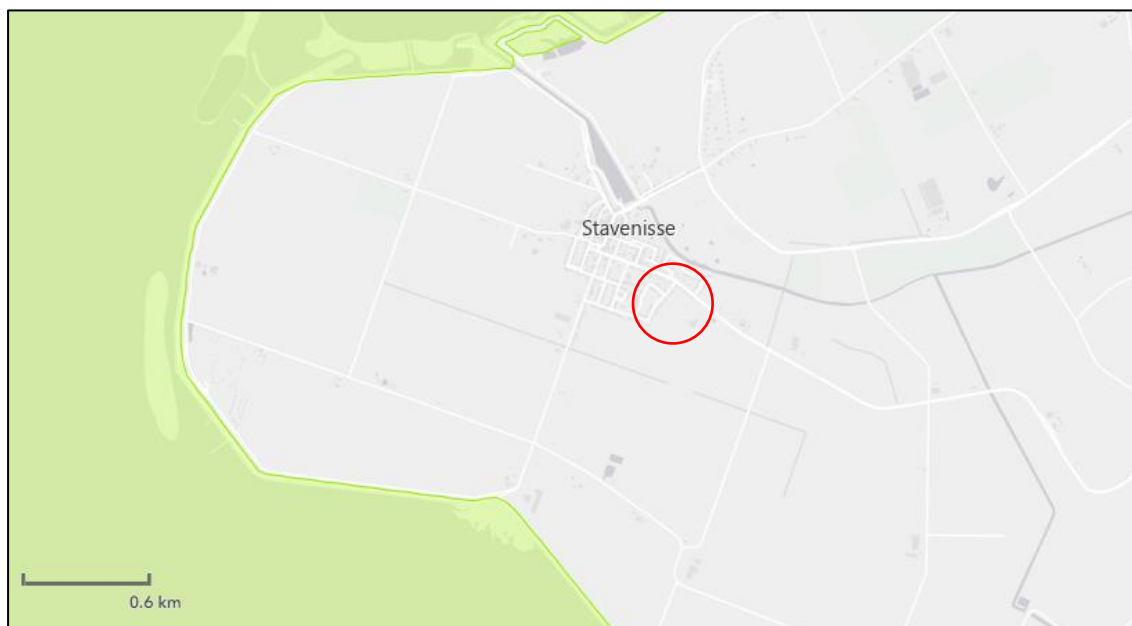
Figuur 1: Ligging van het plangebied (rood omlijnd), ten oosten van het dorp Stavenisse.

(bron: PDOK)

Beschermde gebieden

Het plangebied ligt op 1,1 kilometer afstand van Natura 2000-gebied 'Oosterschelde' (figuur 2). Vanwege de voorgenomen plannen worden er geen significant nadelige effecten verwacht op de habitattypen en instandhoudingsdoelstellingen van deze Natura 2000-gebieden als gevolg van verstoring door geluid, verstoring door licht en andere storingsfactoren. Mogelijk is wel een aerius-calculatie benodigd om de stikstof-depositiewaarden op stikstofgevoelige habitats in het nabij gelegen Natura 2000-gebied 'Oosterschelde' als gevolg van de woningbouw te berekenen.

Het plangebied bevindt zich niet in het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Hierdoor is een toetsing aan de wet- en regelgeving niet nodig.

Figuur 2: Ligging van het plangebied (rode cirkel) ten opzichte van Natura 2000-gebied 'Oosterschelde' (groen gearceerd).

3. Wettelijk kader

In Nederland is de bescherming van belangrijke natuurwaarden vanaf 2017 wettelijk vastgelegd in de Wet Natuurbescherming (Wnb). Het gaat hierbij zowel om bescherming van soorten als bescherming van gebieden. In dit geval is alleen soortbescherming aan de orde.

Soortbescherming

Voor dier- en plantensoorten zijn in de Wnb een aantal verbodsbepalingen opgenomen, waarvan vooral de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 belangrijk zijn in het kader van flora- en faunaonderzoek bij onder andere ruimtelijke ontwikkelingen (tekstvak 1 op de volgende pagina).

De verbodsbepalingen uit de artikelen gelden overal in Nederland, ongeacht het type of de omvang van de werkzaamheden of activiteiten die uitgevoerd worden. De bepalingen uit de Wnb kunnen daarom van invloed zijn op ruimtelijke ingrepen, zoals het aanleggen van infrastructuur, het slopen en realiseren van bebouwing, het uitbreiden van industriegebieden en het kappen van bomen. Ook bij het opstellen of herzien van bestemmingsplannen zijn de bepalingen uit de Wnb van belang. In het kader van het zorgvuldigheidsbeginsel en het voorzorgsbeginsel (Algemene Wet Bestuursrecht) dient bij het opstellen en herzien van bestemmingsplannen en bij (ruimtelijke) activiteiten een toetsing aan de Wnb plaats te vinden. Deze toetsing moet de volgende onderdelen bevatten:

- Een inventarisatie van het voorkomen van wettelijk beschermde dier- en plantensoorten in het plangebied en binnen de invloedssfeer van de activiteit;
- Een inventarisatie en beoordeling van (significant) nadelige effecten als gevolg van de activiteit, op beschermde soorten die binnen het plangebied en/of binnen de invloedssfeer van de activiteit aanwezig zijn;
- Indien nodig een opname van maatregelen die de negatieve effecten op de beschermde soorten en hun leefgebieden mitigeren en/of compenseren.

De Wnb kent drie categorieën van beschermde soorten die ook terug te vinden zijn in de artikelen met verbodsbepalingen: alle vogels uit de Europese Vogelrichtlijn (artikel 3.1), alle soorten die in de Europese Habitatrichtlijn vermeld worden (artikel 3.5) en “overige soorten” (artikel 3.10) die alleen op nationaal niveau beschermd worden. Provincies mogen afwijken van de lijst met “overige soorten” door vrijstelling te verlenen voor bepaalde soorten. Hierdoor kan deze lijst per provincie verschillen. Een overzicht van alle beschermde soorten is te vinden in bijlage 1.

Tekstvak 1: Verbodsbepalingen Wet Natuurbescherming

Artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 Wet natuurbescherming:

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van de dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen of af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10

1. Het is verboden:
 - a) In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten genoemd in de bijlage, onderdeel A bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b) De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel A opzettelijk te beschadigen of te vernielen;
 - c) Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Soorten Europese Vogelrichtlijn en Europese Habitatrichtlijn

Wanneer één of meerdere verbodsbepalingen uit artikel 3.1 en/of artikel 3.5 Wnb overtreden worden door de voorgenomen activiteit, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin de activiteit plaatsvindt. Een ontheffing voor het overtreden van verbodsbepalingen wordt voor soorten uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn alleen verleend wanneer voldaan wordt aan *elk* van de volgende voorwaarden:

- Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;

- Zij is nodig:
 - a) In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid; of
 - b) In het belang van een dwingende reden van groot openbaar belang; of
 - c) In het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.
- Voor vogels kan echter geen beroep gedaan worden op belang b “dwingende reden van groot openbaar belang”.

Wanneer overtreding van de verbodsbepalingen voorkomen kan worden door het treffen van mitigerende maatregelen, is het aanvragen van een ontheffing niet nodig. Wel kan in dergelijke gevallen toch ontheffing aangevraagd worden om de te treffen maatregelen goed te laten keuren. Indien het bevoegd gezag de maatregelen goedkeurt, wordt door hen een “positieve afwijzing” afgegeven.

Bij de aanvraag van een ontheffing in het kader van de Wnb zijn een activiteitenplan en, in sommige gevallen, een compensatieplan noodzakelijk. Hierin staan de bevindingen uit de flora- en faunatoets vermeld en worden maatregelen beschreven die uitgevoerd zullen worden om ervoor te zorgen dat de nadelige effecten op beschermde plant- en diersoorten in en binnen de invloedssfeer van de activiteit zoveel mogelijk te voorkomen, dan wel te beperken.

Overige soorten

Voor de soorten uit deze categorie geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 mits een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode van toepassing is op de activiteit. Indien aantoonbaar gewerkt kan worden volgens een dergelijke gedragscode, hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden voor het overtreden van één of meerdere verbodsbepalingen uit artikel 3.10 van de Wnb.

Indien er geen goedgekeurde gedragscode van toepassing is op de activiteit of het niet mogelijk is om volgens een dergelijke gedragscode te werken, dient bij overtreding van verbodsbepalingen wel een ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffing kan voor deze soorten echter op grond van meer belangen verleend worden dan het geval is voor de Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten.

Zorgplicht

Tenslotte geldt voor alle plant- en diersoorten (ook de onbeschermden) de zorgplicht uit artikel 1.11 van de Wet Natuurbescherming. Deze houdt in dat mogelijke nadelige gevolgen voor planten en dieren, voor zover redelijk, zoveel mogelijk vermeden moeten worden.

4. Methode

Herpetofauna

Uit de quickscan die is uitgevoerd, is gebleken dat het plangebied mogelijk functionele leefomgeving is van de Rugstreeppad (*Epidalea calamita*). De Rugstreeppad (*Epidalea calamita*) is beschermd binnen de Wet natuurbescherming (artikel 3.5). Omdat het plangebied geschikt terrestrisch habitat voor de Rugstreeppad vormt en gezien deze soort verspreid in de omgeving van het plangebied voorkomt, is onderzocht of de Rugstreeppad binnen het plangebied aanwezig is. Daarnaast vormt de sloot aan de westzijde van het perceel potentieel voortplantingswater voor de Rugstreeppad. Om de functionaliteit van het plangebied als terrestrisch- en voortplantingshabitat in kaart te brengen is in dit geval onderzoek met herpetofaunaplaten en onderzoek naar kooractiviteit uitgevoerd.

Tijdens het eerste bezoek is er een landinventarisatie gedaan om de geschikte plekken voor de Rugstreeppad te onderzoeken. Tevens is er een raai van tien herpetofaunaplaten in het veld gelegd. De herpetofaunaplaten zijn zesmaal gecontroleerd gedurende 6 inventarisaties.

Naast het onderzoek met herpetofaunaplaten is er voor het inventariseren van voortplantingswateren van rugstreeppadden geluisterd naar kooractiviteit. Voor dit onderzoek hebben twee veldbezoeken in de avond plaatsgevonden in de periode vanaf half april tot en met mei en één avondbezoek in de periode juni-juli.

De weersomstandigheden (gemiddelde temperatuur, neerslag en gemiddelde windsnelheid) op deze dagen, de start- en eindtijden van het controleren van de herpetofaunaplaten en de tijd van zonsopkomst (ZO), worden vermeld in tabel 2.

Tabel 2: Weersomstandigheden, start- en eindtijd.

Datum	Temp. (°C)	Bewolking	Wind (Bft)	Start	Eind
20-04-2023	8	2/8	3	20:30	22:30
03-05-2023	12	4/8	2	19:15	23:45
02-06-2023	15	6/8	1	12:20	13:15
04-07-2023	19	3/8	3	10:40	11:20
11-07-2023	26	3/8	3	12:00	12:40
18-07-2023	19	6/8	1	21:15	22:45
25-07-2023	21	4/8	3	14:00	16:00

De gegevens over de weersomstandigheden zijn ter plaatse gemeten of ingeschat door de waarnemers.

5. Resultaten

Amfibieën

Uit de quickscan, die in juni 2022 is uitgevoerd door het NWC, is gebleken dat het plangebied geschikt terrestrisch habitat voor de Rugstreeppad vormt en gezien deze soort verspreid in de omgeving van het plangebied voorkomt, is onderzocht of de Rugstreeppad binnen het plangebied aanwezig is. Daarnaast vormt de sloot aan de westzijde van het perceel potentieel voortplantingswater voor de Rugstreeppad.

Tijdens de veldbezoeken zijn er onder de herpetofaunaplaten in het onderzoeksgebied geen Rugstreeppadden of andere diersoorten aangetroffen. Naast het onderzoek met herpetofaunaplaten is er voor het inventariseren van voortplantingswateren van rugstreeppadden geluisterd naar kooractiviteit. Dit is eveneens niet waargenomen.

6. Effecten, verplichtingen en aanbevelingen

Amfibieën

Tijdens het onderzoek zijn geen individuen of kooractiviteit van de Rugstreeppad (*Epidalea calamita*) waargenomen, waardoor uitgesloten kan worden dat deze soort voorkomt in het plangebied. Hierdoor bestaan er vanuit de Wet natuurbescherming geen verdere verplichtingen voor deze soort.

Referenties

BIJ12, 2017. *Kennisdocument Rugstreeppad Epidalea calamita*. Versie 1.0, juli 2017. Geraadpleegd via <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-017-Kennisdocument-Rugstreeppad-1.0.pdf>

Lips, J. 2022. *Rapportage quickscan flora en fauna Poststraat te Stavenisse*. W2182/P22-083 Dordrecht: Strix/NWC

Database NWC

Ravon.nl

Waarneming.nl

Bijlage 1: Beschermde soorten Wet natuurbescherming

In het kader van de Wet natuurbescherming worden alle in Europa voorkomende en in het wild levende vogels en onderstaande soorten uit overige soortgroepen beschermd:

Amfibieën	Dwergvinvis	Otter	Weekdieren
<u>Habitatrichtlijn</u>	Gewone dolfin	Wilde kat	<u>Overige soorten</u>
Boomkikker	Gewone spitsdolfijn	Wolf	Bataafse stoommossel
Geelbuikvuurpad	Gewone vinvis		Platte schijfhoren
Heikikker	Griend	<u>Overige soorten</u>	
Kamsalamander	Grijze dolfin	Aardmuis	
Knoflookpad	Kleine zwaardwalvis	Boommarter	Sporenplanten/mossen
Poelkikker	Narwal	Bosmuis	<u>Habitatrichtlijn</u>
Rugstreeppad	Noordse vinvis	Bunzing	Kleine vlotvaren
Vroedmeesterpad		Damhert	
		Das	<u>Overige soorten</u>
<u>Overige soorten</u>	Vleermuizen	Dwergmuis	Blaasvaren
Alpenwatersalamander	<u>Habitatrichtlijn</u>	Dwergspitsmuis	Groensteel
Bruine kikker	Baardvleermuis	Edelhert	Schubvaren
Gewone pad	Brechsteins vleermuis	Eekhoorn	
Kleine watersalamander	Bosvleermuis	Egel	
Meerkikker	Brandts vleermuis	Eikelmuis	Zaadplanten
Middelste groene kikker	Franjestaart	Gewone Bosspitsmuis	<u>Habitatrichtlijn</u>
Vinpootsalamander	Gewone dwergvleermuis	Gewone zeehond	Drijvende waterweegbree
Vuursalamander	Gewone grootoorvleermuis	Grote bosmuis	Groenknolorchis
	Grijze grootoorvleermuis	Haas	Kruipend moerasscherm
Vissen	Grote hoefijzerneus	Hermelijn	Liggende raket
<u>Habitatrichtlijn</u>	Grote rosse vleermuis	Huisspitsmuis	Zomerschroeforchis
Houting	Ingekorven vleermuis	Konijn	
Steur	Kleine dwergvleermuis	Ondergrondse woelmuis	<u>Overige soorten</u>
	Kleine hoefijzerneus	Ree	Akkerboterbloem
<u>Overige soorten</u>	Laatvlieger	Rosse woelmuis	Akkerdoornzaad
Beekdonderpad	Meervleermuis	Steenmarter	Akkerogentroost
	Mopsvleermuis	Tweekleurige bosspitsmuis	Beklierde ogentroost
Beekprik	Noordse vleermuis	Veldmuis	Berggamander
Elrits	Rosse vleermuis	Veldspitsmuis	Bergnachtorchis
Gestippelde alver	Ruige dwergvleermuis	Wezel	Blauw guichelheil
Grote modderkruiper	Tweekleurige vleermuis	Waterspitsmuis	Bokkenorchis
Kwabaal	Vale vleermuis	Wezel	Bosboterbloem
		Wild zwijn	Bosdravik
		Woelrat	Brave hendrik
Zeezoogdieren	Landzoogdieren		Brede wolfsmelk
<u>Habitatrichtlijn</u>	<u>Habitatrichtlijn</u>	Kreeftachtige	Breed wollegras
Bruinvis	Bever	<u>Overige soorten</u>	Bruinrode wespenorchis
Bultrug	Hamster	Europese rivierkreeft	Dennenorchis
Butskop	Hazelmuis		Dreps
Dwergpotvis	Lynx		Echte gamander
Gestreepte dolfin	Noordse woelmuis		Franjgentiaan

Geelgroene Wespenorchis	Vliegenorchis	Haften	Soepschildpad
Geplooid vrouwenmantel	Vroege ereprijs	<u>Habitatrichtlijn</u>	Zandhagedis
Getande veldsla	Wilde averuit	Oeveraas	
Gevlekt zonneroosje	Wilde ridderspoor		<u>Overige soorten</u>
Glad biggenkruid	Wilde weit		Adder
Gladde zegge	Wolfskers	Libellen	Hazelworm
Groene nachtorchis	Zandwolfsmelk	<u>Habitatrichtlijn</u>	Levendbarende hagedis
Groot spiegelklokje	Zinkviooltje	Bronslibel	Ringslang
Grote bosaardbei	Zweedse kornoelje	Gaffellibel	
Grote leeuwenklauw		Gevlekte witsnuitlibel	
Honingorchis		Groene glazenmaker	
Kalkboterbloem	Dagvlinders	Mercuurwaterjuffer	
Kalketrip	<u>Habitatrichtlijn</u>	Noordse winterjuffer	
Karhuizeranjer	Apollovlinder	Oostelijke witsnuitlibel	
Karwijselie	Boszandoog	Rivierrombout	
Kleine ereprijs	Donker pimpinelblauwtje	Sierlijke witsnuitlibel	
Kleine schorseneer	Tijmblauwtje		
Kleine wolfsmelk	Zilverstreephooibeestje	<u>Overige soorten</u>	
Kluwenklokje		Beekrombout	
Knollathyrus	<u>Overige soorten</u>	Bosbeekjuffer	
Knolspirea	Aardbeivlinder	Donkere waterjuffer	
Korensla	Bosparelmoervlinder	Gevlekte glanslibel	
Kranskarwij	Bruin dikkopje	Gewone bronslibel	
Kruiptijm	Bruine eikenpage	Hoogveenglanslibel	
Lange zonnedauw	Duinparelmoervlinder	Kempense heidelibel	
Liggende ereprijs	Gentiaanblauwtje	Speerwaterjuffer	
Moerasgamander	Grote parelmoervlinder		
Muurbloem	Grote bos		
Naakte lathyrus	Grote weerschijnvlinder	Kevers	
Naaldenkervel	Iepenpage	<u>Habitatrichtlijn</u>	
Pijlscheefkelk	Kleine heivlinder	Brede geelrandwaterroofkever	
Roggelelie	Kleine ijsvogelvlinder	Gestreepte waterroofkever	
Rood peperboompje	Kommavlinder	Juchtleerkever	
Rozenkransje	Sleedoornpage	Vermijoenkever	
Ruw parelzaad	Spiegeldikkopje		
Scherpkruid	Veenbesblauwtje	<u>Overige soorten</u>	
Schubzegge	Veenbesparelmoervlinder	Vliegend hert	
Smalle raai	Veenhooibeestje		
Spits havikskruid	Veldparelmoervlinder		
Steenbraam	Zilveren maan	Reptielen	
Stijve wolfsmelk		<u>Habitatrichtlijn</u>	
Stofzaad		Dikkopschildpad	
Tengere distel	Nachtvlinders	Gladde slang	
Tengere veldmuur	<u>Habitatrichtlijn</u>	Kemp's zeeschildpad	
Trosgamander	Teunisbloempijlstaart	Lederschildpad	
Veenbloembies		Muurhagedis	